

РЕШЕНИЕ

№ 4645

гр. София, 04.07.2019 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 38 състав,
в публично заседание на 12.06.2019 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Татяна Жилова

при участието на секретаря Мая Георгиева, като разгледа дело номер **7442** по описа за **2018** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Съдебното производство е по реда на чл. 145-178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 32, ал. 1 от Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ).

Производството е образувано по жалба на Д. Й. Д., с постоянен адрес в [населено място], срещу Решение по Протокол №135/21.06.2018г. на Комисията за преглед на постъпилите документи за участие в конкурс при ВТУ „Т. К.“. С оспорения акт жалбоподателят не е допуснат до участие в обявен конкурс за редовен асистент, област на висше образование 5, „технически науки“, професионално направление 5.2. „Електротехника, електроника и автоматика“ /теоретична електротехника/. Посочени са мотиви за недопускането – съгласно решение на Академичния съвет, лица, навършили пенсионна възраст, не могат да заемат длъжности на нехабилитирани преподаватели.

Жалбоподателят оспорва писмото като незаконосъобразен индивидуален административен акт. Твърди, че са налице всички предпоставки за допускането му до участие в конкурса, както по ЗРАСРБ, така и по Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности. Жалбоподателят сочи, че е придобил тази академична длъжност още през 1992г. и в продължение на 24 години е заемал преподавателска длъжност в катедрата, за която е обявен конкурсът, от която е освободен поради навършване на пенсионна възраст и прекратяване на трудовото му правоотношение. Счита, че това не е пречка за участие в нов конкурс за длъжността на редовен асистент в същата катедра и отказът на това

основание е неправомерен.

Ответникът – Комисията за преглед на постъпилите документи за участие в конкурс при ВТУ „Т. К.“, чрез процесуалния си представител юрисконсулт И., оспорва жалбата. Сочи, че Кодексът на труда (КТ) и Законът за висшето образование (ЗВО) допускат само хабилитирани лица да полагат труд до навършване на 65 години, като възрастта за пенсиониране може да бъде увеличена с решение на академичния съвет, както следва: за доцентите - до навършване на 67 години, и професорите – до навършване на 68 години. Сочи, че жалбоподателят е навършил 66 години и няма възможност да работи повече по трудово правоотношение, като заема длъжността асистент. Сочи, че асистентите се назначават на срочен трудов договор за 4 години, без право на подновяване, като в този срок те трябва да защитят докторантура. Счита, че допускането му до конкурса и евентуалното му спечелване в противоречие с целта на ЗРАСРБ. Заемането на длъжността „асистент“ от лице, придобило вече образователна и научна степен „доктор“ и заемало академична длъжност „главен асистент“, но навършило пенсионна възраст, пречатства възможността за академично израстване на други лица. То е и житейски нелогично, тъй като, дори и при спечелване на конкурса и назначаване на длъжността, жалбоподателят следва да бъде веднага освободен на основание чл.328, ал.1, т.10 от Кодекса на труда.

Административен съд София-град, като прецени събраните по делото доказателства и твърденията на страните, намира за установено от фактическа страна следното:

Не е спорно между страните обстоятелството, че жалбоподателят е заемал длъжността „главен асистент“ в катедра „Електротехника и физика“ във ВТУ „Т. К.“ до 19.05.2016. Със Заповед №ТР-316 от 19.05.2016г. на ректора на ВТУ „Т. К.“ до 19.05.2016. е прекратено трудовото правоотношение с жалбоподателя на основание чл.328, ал.1, т.10 от КТ.

За нуждите на катедрата е обувен конкурс за редовен асистент за област на висше образование 5, „технически науки“, професионално направление 5.2. „Електротехника, електроника и автоматика“ /теоретична електротехника/.

Жалбоподателят е подал документи за участие в конкурса.

Със Заповед №Р-436 от 18.06.2018г. ректорът на ВТУ „Т. К.“ е назначил комисия за проверка на документите на участниците в конкурса.

С решение по Протокол №135/21.06.2018г. комисията за проверка на документите не е допуснала жалбоподателя до участие в конкурса, като се е позовала на Решение №38/23.06.2004г. на Академичния съвет, съгласно което лица, навършили пенсионна възраст, не могат да заемат длъжности на нехабилитирани преподаватели.

По делото не е спорно, че към датата на обявяване на конкурса, респ. подаване на документите за участие жалбоподателят д-р Д. Й. Д. е придобил и упражнил правото си на пенсия за осигурителен стаж и възраст на основание чл. 68, ал. 1 и 2 от КСО.

При така установената фактическа обстановка, съдът обосновава следните правни изводи:

Жалбата е допустима, тъй като е подадена от надлежна страна срещу административен акт, подлежащ на самостоятелен съдебен контрол за

законосъобразност и в срока по чл. 140, ал. 1 от АПК. Разпоредбата на чл. 32, ал. 8 /предишна ал. 1, изм. ДВ, бр. 30 от 2018г., в сила от 4.05.2018г./ от ЗРАСРБ предвижда, че всички актове на органите на висшето училище или на научната организация във връзка със заемането на академичните длъжности по този закон могат да се обжалват пред съда. Предвидената в ППЗРАСРБ комисия е нарочно създаден орган на висшето училище/научната организация с определена компетентност единствено в процедурата по конкурс за заемане на академична длъжност. Поради това актовете на комисията подлежат на съдебен контрол. За жалбоподателя е налице правен интерес от оспорването, тъй като решението на комисията засяга пряко по неблагоприятен начин правата му.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна.

Съгласно чл. 48, ал. 3 от ЗВО академичните длъжности „асистент“, „главен асистент“, „доцент“ и „професор“ се заемат при условията и по реда на Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и на правилниците на висшите училища.

Условията и реда за заемане на академичните длъжности „асистент“ и „главен асистент“ са регламентирани в чл. 17-23 от ЗРАСРБ, както и в чл. 45-52 от ППЗРАСРБ. Според чл. 48, ал. 1 и 2 от ППЗРАСРБ (в приложимата редакция, преди изм. ДВ, бр. 56/2018г., в сила от 6.07.2018г.) кандидатите се допускат до участие в конкурса от комисия, в която се включват ръководителят на приемащото структурно звено, за чиито нужди е конкурсът, и ръководителят на първичното звено, което е направило предложението за конкурса. Председателят и останалите членове на комисията, както и техният общ брой се определят със заповедта на ректора на висшето училище или на ръководителя на научната организация за назначаване на комисията. За допускането на кандидатите до участие в конкурса комисията съставя протокол, който се подписва от всички членове. В срок 14 дни след определянето на научното жури председателят на комисията писмено уведомява всички кандидати за допускането им до участие в конкурса, като за недопуснатите кандидати се посочват и мотивите за недопускането им.

Посочените разпоредби изрично определят комисията по допускането като орган в процедурата по конкурс, на който е предоставено точно определено, самостоятелно правомощие - да реши материалноправния въпрос отговаря ли кандидатът на изискванията за допускане до конкурса. Ergo, комисията действа като административен орган, създаден по силата на закон и овластен с изрични правомощия. За актовете на комисията са приложими както специалните разпоредби на ЗРАСРБ, така и общите разпоредби на АПК. Решението на комисията следва да отговаря на изискванията за форма и съдържание, разписани в чл.58 от АПК, включително като в мотивите се посочат фактическите и правните основания за издаване на акта.

В случая комисията по чл. 48, ал. 1 от ППЗРАСРБ е надлежно сформирана, оспореното решение е със съдържание съответно на предоставената ѝ компетентност, работила е в пълен състав и е подписала единодушно, без особени мнения Протокол №135/21.06.2018г., което обуславя и липсата на нищожност на това основание.

В съответствие с принципа на академичното самоуправление, който е част от академичната автономия, висшите училища се ползват с право за обявяване на конкурси и избор на преподаватели, при условия и по ред, установени в Закона за развитието на академичния състав в Република България, както и с правото да

уреждат устройството и дейността си в собствени правилници в съответствие с ЗВО - чл. 21, ал. 1, т. 2 и 6 от ЗВО. Съгласно чл.26, ал.5 от ЗРАСРБ висшите училища и научните организации могат да определят в правилниците си и допълнителни изисквания към кандидатите за заемане на академичните длъжности при спазване на този закон и на правилника за прилагането му.

От фактическа страна решението на комисията за недопускане на жалбоподателя до участие в конкурса е мотивирано с обстоятелството, че той е навършил пенсионна възраст. Като правно основание за отказа е посочено Решение №38/23.06.2004г. на Академичния съвет. В закона липсва разпоредба, която да поставя ограничения на възрастта за участие в конкурс. Ответникът не се позовава на такава разпоредба и от вътрешния си правилник. Решението на Академичния съвет не е нормативен акт и формално не може да служи за правно основание за издаване на акта. То кореспондира с материално-правните норми и с целта на закона, които обаче не са изрично посочени в решението на комисията. Непосочването на правното основание е нарушение на административно-производствените правила, но в случая то се преценява от съда като несъществено, тъй като не може да повлияе на крайния резултат и да обоснове извод, различен от този, до който е достигнал административният орган.

Съгласно чл.17 от ЗРАСРБ висшите училища и научните организации назначават лица на длъжност "асистент" на срочен трудов договор при условията и по реда на Кодекса на труда. Условията и редът за заемане на академичната длъжност „асистент“ са подробно уредени в чл.44 от ППЗРАСРБ. На длъжност "асистент" може да бъде назначен докторант, отчислен с право на защита, но незавършил процедурата по защита на дисертационния си труд, както и лице, което не е докторант. Назначаването се извършва от ректора на висшето училище или от ръководителя на научната организация по предложение на ръководителя на първичното звено съгласувано с ръководителя на приемащото структурно звено на трудов договор за срок не по-дълъг от четири години. В срока на договора лицето, заемащо длъжността "асистент", предприема действия за придобиване на образователна и научна степен "доктор". След изтичането на срока на договора нов срочен трудов договор със същото лице не може да се сключва, а след придобиване на образователна и научна степен "доктор" асистентът може да участва в конкурс за заемане на академичната длъжност "главен асистент" по реда на ЗРАСРБ.

Поставяйки едновременно условията за срочност на трудовия договор без право на продължаване и придобиване на образователна и научна степен доктор в този срок, законодателят цели да гарантира развитие и обновяване на академичния състав, като мотивира лицата към научно и академично кариерно израстване. Длъжността „асистент“ е най-ниската от академичните длъжности, с която започва академичното израстване, и би било в противоречие на целта на закона да се допусне заемането ѝ от лица, освободени от по-висша длъжност поради пенсионирането им.

Съгласно чл. 68, ал.1 от Кодекса за социалното осигуряване (КСО) правото на пенсия за осигурителен стаж и възраст се придобива при навършване на възраст 63 години и 10 месеца за мъжете. Съгласно чл.328, ал.1, т.10 от КТ трудовият договор се прекратява при придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, при навършване на 65-годишна възраст – за професори, доценти и доктори на науките, освен в случаите на § 11 от преходните и заключителните разпоредби на ЗВО - когато след решение на академичния съвет трудовете договори с хабилитираните

лица, които заемат длъжността "професор", са удължени за срок една година, но за не повече от три години, а за хабилитираните лица, които заемат длъжността "доцент" - за срок една година, но за не повече от две години. Разумът на цитираните разпоредби, тълкуван във връзка с целта на ЗРАСРБ, обосновава извод, че законодателят цели да постигне от една страна приемственост в академичния състав, а от друга страна – обновяване, като поставя императивно краен срок, в който трябва да се освободи заеманата длъжност.

Не е налице непряка дискриминация по отношение на жалбоподателя по признака „възраст“ или друг защитен признак. Съгласно чл.4, ал.3 от ЗЗД непряка дискриминация е поставяне на лице на основата на признаците по ал. 1 в по-неблагоприятно положение в сравнение с други лица чрез привидно неутрална разпоредба, критерий или практика, освен ако тази разпоредба, критерий или практика е обективно оправдана с оглед на законова цел и средствата за постигане на целта са подходящи и необходими. В хипотезите на пенсиониране възрастта не може да се разглежда като защитен признак по смисъла на ЗЗД.

Решението на комисията е законосъобразно, като постановено в съответствие с материално-правните разпоредби и с целта на закона и при липса на съществени процесуални нарушения. Не са налице отменителните основания по чл.146 от АПК и жалбата срещу него следва да бъде отхвърлена.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, 38-и състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Д. Й. Д., с постоянен адрес в [населено място], срещу Решение по Протокол №135/21.06.2018г. на Комисията за преглед на постъпилите документи за участие в конкурс при ВТУ „Т. К.“.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: